

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№12

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2025-yil, dekabr.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixojaga o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Abdulkarimova Dinara Rustamxanovna

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Abdulkarimova Dinara Rustamkhanovna

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA DAVRIDA TIJORAT BANKLARI LIKVIDLILIK XAVFINI BOSHQARISHI.....	44
Baxromov Nodirjon Muxammadamin o'g'li	
TURIZM XIZMATLAR BOZORI ISTE'MOLCHILARINI SEGMENTLASH USULI ASOSIDA DIVERSIFIKATSIYA KONSEPSIYASINI ISHLAB CHIQUISH.....	48
Maxmudova Aziza Pirmamatovna	
"INNOVATSION AGROTEKNOLOGIYALAR VA "YASHIL IQTISODIYOT" TAMOIYILLARI ASOSIDA G'ALLA YETISHTIRISH BARQARORLIGINI BAHOLASH.....	53
Turayeva Gulizahro	
АНАЛИЗ ЦЕНОБРАЗОВАНИЯ НА ЗЕРНОВЫЕ ПРОДУКТЫ ПО ДАННЫМ МАРКЕТИНГОВЫМ ИССЛЕДОВАНИЯМ (НА ПРИМЕРЕ НАМАНГАНСКОЙ ОБЛАСТИ).....	57
Баҳриддинов Жаҳонгирбек Равшанжон ўғли	
KICHIK BIZNES RIVOJINI TA'MINLASHDA BOZOR INFRATUZILMALARINING AHAMIYATI.....	62
G'aniyev Botir Baxtiyorovich, Zakirova Gulnora Mirzaliyevna	
KICHIK SANOAT ZONALARI FAOLIYATINI SAMARALI BOSHQARISH METODOLOGIYASI VA YO'LLARI.....	67
Shodmonqulov Kamoliddin Murodillaevich	
INNOVASION FAOLIYAT XARAJATLARINING BUXGALTERIYA HISOBI VA AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	73
Mustafoev Akbar Mustafo o'g'li	
MAHSULOT DIVERSIFIKATSIYASI VA LOGISTIKA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA EKSPORT POTENSIALINI OSHIRISH YO'LLARI.....	78
Maxkamov Ibrayim, Jo'raboyeva Shohida Kamoliddin qizi	
REKLAMA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARI ROLI.....	83
Abduxalilova Laylo To'xtasinovna, Raxmonqulova Shahrizoda	
SIRKULAR IQTISODIYOTDA YOPIQ SIKL NAZARIYASINING ROLI.....	87
Sodikov Zokir Rustamovich	
YASHIL TEKNOLOGIYALARNI JORIY ETISHDA MOLIYAVIY RAG'BATLAR VA ULARNING NATIJALARI.....	92
Axmadjonova Gulmira Xabibulla qizi	
MAMLAKAT IQTISODIYOTI RIVOJLANISHIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING ROLI.....	97
G'aniyev Baydulla Toshmurodovich	
АНАЛИЗ ПОДХОДОВ ЦЕНТРАЛЬНЫХ БАНКОВ К РЕГУЛИРОВАНИЮ ИННОВАЦИОННЫХ БАНКОВСКИХ ПРОДУКТОВ: СРАВНЕНИЕ УЗБЕКИСТАНА И МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРАКТИКИ.....	101
Даулетиярова Шахло	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ РЫНКА ЦЕННЫХ БУМАГ УЗБЕКИСТАНА.....	109
Кадилова Хадича Тураевна	
XORIJ MAMLAKATLARINING IQTISODIYOTNI UGLERODSIZLASHTIRISH STRATEGIYALARI: O'ZBEKISTON UCHUN TAKLIFLAR.....	115
D.X. Pulatov, F.E.Shamsiyev	
O'ZBEKISTONDA ISLOM MOLIYASI: MUAMMOLAR VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	125
Sattorov Ixtiyor Ochilovich, Karimov Shohruh Yo'ldoshali o'g'li	
HISOB SIYOSATI TARKIBIY TUZILISHI MASALALARI.....	133
Botirova Raximaxon Abdujabbarovna	
QURILISHDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING MOLIYAVIY TAHLILI.....	136
Musayeva Shoirazimovna	

KICHIK SANOAT ZONALARINI RIVOJLANTIRISH ORQALI AHOLI TURMUSH FAROVONLIGINI OSHIRISH.....	144
Axmedov Oybek Turgunpulatovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORI PORTFELI TAHLILI.....	149
Madraximov Ilxom Kamilovich	
FOYDA SOLIG'INING O'ZIGA XOS MUAMMOLI JIHATLARI.....	154
Zaripov Xusan Baxodirovich	
AGRAR SEKTORNI INNOVATSION MODERNIZATSIYA QILISHDA INVESTITSIYA OQIMLARINI BOSHQARISH MODELLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	159
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
OLIY TA'LIM XIZMATLARI BOZORIDA MARKETING TADQIQODLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	163
Jalilov Jamshid G'anijonovich, Safarov Zavqiddin Zokir o'g'li	
MINTAQA SANOAT TARMOG'I RIVOJLANISHINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI.....	168
Xayitboev Abror Quvondiqovich	
РОЛЬ СМЕШАННОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ (BLENDED FINANCE) В ПОВЫШЕНИИ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ КОММУНАЛЬНЫХ УСЛУГ: УРОКИ РАЗВИВАЮЩИХСЯ СТРАН.....	174
Гулмаматова Дурдона Шерали кизи	
KORXONALARDA STRATEGIK BOSHQARUV.....	180
Musayeva Dilnoza Dilshatovna	
BANK TIZIMIDA MARKETING AHAMIYATI VA BANK MARKETINGI.....	184
Usubjonov Zaxriddin Vasliddin o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN XORJIY KREDIT MABLAG'LARINI JALB KILISH HUQUQIY JIHATLARI.....	189
Qulliyev Anvar Zayniddinovich	
TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYALASH SHAROITIDA CHAKANA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	194
Alimov Umid O'ktambayevich	
MAHSULOTLARNING RAQAMLI PASPORTI TIZIMINI JORIY ETISH OMILLARI VA TO'SIQLARI.....	200
Avloqulova Sadoqat Sobirjon qizi	
KORXONALARDA FOYDA VA ZARARLARNI TAHLIL QILISHDA INNOVATSION METODLAR AHAMIYATI.....	207
Ernazarov Ortiq Eshnazarovich, Farog'at Xo'jabekova	
ВЛИЯНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА НА ЭКОНОМИЧЕСКОЕ БЛАГОСОСТОЯНИЕ, А ТАКЖЕ НОВЫЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ.....	212
Останов Эгамберди	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA INNOVASION TEXNOLOGIYALARNI INTEGRATSIYALASH: MOHIYATI VA RIVOJLANISH IMKONIYATLARI.....	218
Xakimova Xulkar Xamidovna	
QORAQALPOG'ISTON VA XORAZM OZIQ-OVQAT SANOATINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI HAMDA UNI YANADA RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	224
Tleuov Niyetulla Raxmanovich	
OILAVIY KORXONALARNING IQTISODIY TIZIMDAGI O'RNI.....	230
Shadiyeva Gulnora Mardiyevna, Rustamova Zarina Rustamovna	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MARKETING FAOLIYATINI MODELLASHTIRISH VA BOSHQARISH MEXANIZMLARI.....	234
Sadikov Shoxrux Shuxratovich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASI KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHDA RAQAMLI XIZMATLARNING AHAMIYATI.....	238
Asenbaeva Aydaygul Edenbaevna	
BARQARORLIK VA YASHIL MENEJMENT: ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLAR VA AMALIY AHAMIYATI.....	242
Djalilova Dilbar Abdikarim qizi	

HUDUDLARNING IQTISODIY SALOHİYATINI INNAVATSION-INVESTITSION BOSHQARISH STRATEGIYASI VA MEXANIZMI (XORAZM VILOYATI MISOLIDA)	247
Maqsudova Malohatxon Maqsudovna, Yaxshimuratov Maqsadbek Narimon o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT BYUDJETINI 2026-YILGI SOLIQ SIYOSATINING TAHLILI VA XALQARO SOLISHTIRMA YONDASHUVI	251
Abdullayev Zafarbek Safibullayevich	
O'ZBEKISTON MINTAQALARIDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI	256
Mamataliyeva Dilnoza Raxmonovna	
TRANSFORMATSIYALASHUV SHAROITIDA INVESTITSİYALAR SHAKLLANISHI VA ULARNI SAMARALI BOSHQARISH YO'NALISHLARI	259
To'rayev Jasurali To'rayevich	
O'ZBEKISTONDA SAVDO TASHKILOTLARINING FAOLIYATI VA RIVOJLANISH HOLATI	264
B. Sulaymonov	

O'ZBEKISTONDA SAVDO TASHKILOTLARINING FAOLIYATI VA RIVOJLANISH HOLATI

B. Sulaymonov

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti

“Savdo ishi” kafedrası dotsenti, PhD

Email: Sulaymonovbahodir1970@gmail.com.

ORCID: 0009-0002-4838-1124

Annotatsiya. Savdo milliy iqtisodiyotning muhim tarkibiy qismi bo'lib, uning samaradorligi iqtisodiy barqarorlik va bozor rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. O'zbekistonda savdo tarmog'ini modernizatsiya qilish, bozor mexanizmlarini takomillashtirish va strategik boshqaruvni kuchaytirishga qaratilgan islohotlar savdo tashkilotlari faoliyatida yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Ushbu maqolada savdo korxonalarining rivojlanish tendensiyalari, ichki va tashqi bozorlardagi faolligi hamda strategik menejmentning o'rni ilmiy tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: chakana va ulgurji savdo, ichki va tashqi bozor, savdo tarmog'i, iqtisodiy va moliyaviy inqiroz, strategik menejment, savdo korxonasining o'sishi, marketing tadqiqotlari, samara olish.

Abstract. Trade represents a fundamental pillar of the national economy, and its efficiency directly shapes market stability and growth. In Uzbekistan, reforms aimed at modernizing the trade sector, improving market mechanisms and strengthening strategic management have expanded opportunities for commercial enterprises. This article analyzes development trends of trade organizations, their performance in domestic and foreign markets, and the strategic management factors influencing their growth.

Key words: retail and wholesale trade, domestic and foreign market, trade network, economic and financial crisis, strategic management, enterprise growth, marketing research, efficiency.

Аннотация. Торговля является одним из ключевых элементов национальной экономики, а её эффективность напрямую влияет на устойчивость и развитие рынка. В Узбекистане проводимые реформы, направленные на модернизацию торговой сферы, совершенствование рыночных механизмов и укрепление стратегического управления, создают новые возможности для торговых организаций. В статье рассматриваются тенденции развития торговых предприятий, их активность на внутреннем и внешнем рынках, а также роль стратегического менеджмента.

Ключевые слова: розничная и оптовая торговля, внутренний и внешний рынок, торговая сеть, экономический и финансовый кризис, стратегический менеджмент, рост торгового предприятия, маркетинговые исследования, эффективность.

KIRISH

Bugungi kunda respublikada minglab chakana va ulgurji savdo korxonalari faoliyat ko'rsatmoqda, ular nafaqat ichki bozorni mahsulot bilan ta'minlashda, balki tashqi bozorlarga chiqishda ham faol ishtirok etmoqda. Bu esa O'zbekistonda savdo tashkilotlarining rivojlanish jarayoni barqaror sur'atlarda amalga oshishiga imkon yaratmoqda.

Davlat tomonidan yaratilgan sharoitlar, yangi institutlar, raqamlashtirish jarayonlari va tashqi bozorlarga chiqish imkoniyatlari ushbu sohaga katta turtki bermoqda. Ayni paytda mavjud muammolarni bartaraf etish orqali savdo tarmog'i yanada samarali va raqobatbardosh bo'lishi mumkin. Yurt boshimiz Shavkat Mirziyoyev ta'kidlaganidek: "Iqtisodiyotda savdo sohasi — bu xalqning turmush darajasini belgilaydigan muhim yo'nalish. Shu bois uni rivojlantirish, uning infratuzilmasini mustahkamlash, zamonaviy uslublar bilan samaradorligini oshirish dolzarb vazifadir".

Hozirgi vaqtda iqtisodiy va moliyaviy inqirozlarga qaramay, O'zbekiston sivilizatsiyalashgan bozor iqtisodiyoti yo'lidan ishonch bilan bormoqda. Kuchli va barqaror iqtisodiyotni qurish yo'lida tarmoqlar qator qiyinchiliklarga duch kelmoqda. Sanoat va tijorat korxonalari dinamik va ko'pincha noqulay tashqi sharoitlarda omon qolishi hamda samarali rivojlanishi uchun hal qilinishi zarur bo'lgan muammolardan biri — bu strategik boshqaruv masalasidir. Shu bilan birga, strategik menejment nafaqat barcha ixtisoslashgan boshqaruv quyi tizimlarini (ishlab chiqarish, marketing, moliya, kadrlar, innovatsiyalar, intellektual kapital va boshqalar) birlashtirishi, balki tadbirkorlik faoliyatining tub mohiyatini aniqlashi, joriy raqobat afzalliklarini belgilashi, rivojlanish yo'nalishlari va kelajak holatini yagona tizimga keltirishi kerak.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Savdo tashkilotlarining rivojlanishiga oid ilmiy manbalar ushbu sohaning iqtisodiy tizimdagi o'rni, bozor mexanizmlariga moslashuvchanligi va raqobat muhitida samaradorlikni ta'minlashga qaratilgan strategik yondashuvlarni chuqur tahlil etadi. Michael Porter savdo tarmoqlarida raqobatbardoshlikni aniqlovchi asosiy omillar sifatida qiymat zanjiri samaradorligini, innovatsion ustunliklarni va xaridor ehtiyojlariga tezkor javob qaytarish qobiliyatini ko'rsatadi. Uning fikricha, savdo korxonalarining muvaffaqiyati bozordagi kuchlar bilan strategik moslashuv darajasi bilan belgilanadi. Igor Ansoff esa korxona rivojlanishining strategik yo'nalishlarini diversifikatsiya, bozorni kengaytirish va mahsulot modernizatsiyasi orqali izohlab, savdo subyektlarining o'sishi uchun tashqi muhitdagi o'zgarishlarni oldindan ko'ra olish muhimligini ta'kidlaydi. Uni qo'llab-quvvatlagan Henry Mintzberg strategiyani faqat rejalashtirilgan tizim sifatida emas, balki korxonaning real harakatlaridan shakllanadigan dinamik jarayon sifatida talqin qiladi, bu esa savdo tashkilotlari uchun alohida ahamiyatga ega.

Xorijiy olimlar bilan bir qatorda, O'zbekiston kontekstini o'rgangan mahalliy tadqiqotchilar ham savdo korxonalarining iqtisodiy tizimdagi strategik rolini chuqur tahlil qilgan. Masalan, Q. Abdurahmanov mamlakatda bozor iqtisodiyotining shakllanish jarayonida savdo tarmog'ining transformatsiyasi, xususiyl sektor faolligi va narx mexanizmining moslashuvi bo'yicha o'z ilmiy qarashlarini ilgari suradi. B. Xodiev esa savdo infratuzilmasini modernizatsiya qilish, mintaqaviy logistika imkoniyatlari va iste'mol bozoridagi talabning tuzilishi bilan bog'liq omillarni tahlil qilib, chakana savdo korxonalarining barqaror rivojlanishida davlat tomonidan yaratilgan shart-sharoitlarning ahamiyatini ta'kidlaydi. Shuningdek, N. Oripov tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda savdo faoliyati iqtisodiy o'sishning tarkibiy elementi sifatida qaralib, o'zgarib borayotgan iste'molchilik xulqi va xizmatlar bozorining liberallashtirish savdo subyektlarining strategik boshqaruv yondashuvlarini qayta ko'rib chiqishni talab qilishi ta'kidlanadi.

So'nggi yillarda raqamli iqtisodiyotning jadal rivojlanishi mazkur soha bo'yicha tadqiqotlarning yangi yo'nalishlarini shakllantirmoqda. Jane Laudon va Kenneth Laudon elektron tijoratning savdo tizimlariga ta'sirini o'rganar ekan, raqamli platformalar savdo jarayonlarini optimallashtirishi, xaridor segmentatsiyasini aniqlashtirishi va tranzaksiya xarajatlarni kamaytirishi orqali korxonalarning biznes modelini tubdan o'zgartirishini ko'rsatadi. Deloitte va McKinsey tomonidan olib borilgan tahlillar ham chakana savdoning raqamli transformatsiyasi korxona raqobatbardoshligini oshirishning markaziy omiliga aylanganini tasdiqlaydi. O'zbekiston misolida esa Stiglitz tomonidan ilgari surilgan institutsional iqtisodiyot yondashuvlari savdo tarmog'ida davlat aralashuvining samaradorligi, islohotlar va yangi institutlar shakllanishi orqali bozor barqarorligiga erishish mumkinligini ko'rsatadi. Shu bilan birga, mahalliy iqtisodchilar savdo jarayonlarini raqamlashtirish, onlayn platformalar ulushining ortishi va logistika tizimlari modernizatsiyasini milliy iqtisodiyotning raqobatbardoshligini oshiruvchi omil sifatida baholamoqda.

Ushbu ilmiy qarashlar savdo tashkilotlarining rivojlanish mexanizmlarini kompleks ko'rib chiqish, strategik boshqaruvning ilmiy asoslarini mustahkamlash va raqobatbardosh savdo tizimini shakllantirishda nazariy va amaliy poydevor yaratadi. Olimlarning yondashuvlari savdo tarmog'ining iqtisodiy tizimdagi o'rnini to'g'ri anglash, strategik ustuvor yo'nalishlarni aniqlash va korxonalarni zamonaviy bozor sharoitlariga moslashtirishda asosiy metodologik manba bo'lib xizmat qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotda savdo tashkilotlari faoliyatiga oid ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika agentligi ochiq bazalari, iqtisodiy hisobotlar va ilmiy nashrlardan olingan. Olingan ma'lumotlar dinamik qatorlar,

taqqoslash, tarkibiy tahlil hamda tendensiyalarni aniqlash usullari orqali qayta ishlanib, savdo korxonalarining rivojlanish holati va o'zgarish yo'nalishlari baholandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Strategik menejmentning asosi uning eng muhim elementi — strategiya bo'lib, zamonaviy sharoitda korxonalarning bozordagi muvaffaqiyati va iqtisodiy ko'rsatkichlari uchun hal qiluvchi omillardan biri hisoblanadi. O'zbekiston bozor iqtisodiyoti mexanizmlariga rivojlangan davlatlarga qaraganda kechroq o'tganligi sababli, strategiyalarni ishlab chiqish va amalga oshirish masalalariga qiziqish yildan-yilga ortib bormoqda. Hozirgi vaqtda korxona strategiyalarining samaradorligini oshirishga doir tadqiqotlarning ahamiyatini ortiqcha baholash qiyin, chunki ularning har biri korxonalar faoliyatini yaxshilashning mumkin bo'lgan usullarini aniqlashga yordam beradi. Zamonaviy strategik menejmentda o'zbek korxonalari tomonidan strategiyalarni tadqiq qilish va qo'llash sohasida mahalliy ilm-fanni boyitgan turli nuqtayi nazarlar va mualliflik yondashuvlari mavjud.

Strategiya — bu boshqaruv qarorlari asosida o'z resurslaridan samarali foydalanish uchun tashkilot muhitiga moslashtirilgan, kelajak uchun belgilangan usullar va harakatlarning kompleks dasturidir. Shuni ta'kidlash kerakki, korxonaning barcha mavjud muammolarini hal qiladigan ideal strategiya mavjud emas. Bugungi kunda menejmentning asosiy o'zagini tashkil etuvchi, barqaror iqtisodiy rivojlanishni ta'minlaydigan, oziq-ovqat va nooziq-ovqat bozorida korxonalar raqobatbardoshligi va nufuzini oshirishga xizmat qiladigan chakana savdo korxonalarini rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqish muhim ahamiyatga ega. Korxona rivojlanish strategiyasining o'ziga xos jihati R. Ankoff [6] nuqtayi nazaridan uning iqtisodiy tabiati bo'lib, uni birinchi navbatda "o'sish" tushunchasi bilan solishtirganda, korxonaning "rivojlanish" konsepsiyasi sifatida talqin qilish mumkin.

"Savdo korxonasining o'sishi" savdo hajmining, xarajatlarning, xodimlar sonining va foydaning ko'payishiga yordam beradi. Bu korxona faoliyatining qisqa davrlarida — oylik, choraklik, yillik ko'rsatkichlarda kuzatiladi. "Savdo korxonasini rivojlantirish" esa uzoq muddatli jarayon bo'lib, korxonaning bozorda barqaror ishlashi uchun zarur bo'lgan potensialni shakllantirishga yo'naltiriladi. "Rivojlanish" ta'rifini ob'ektlarning elementlari va ularning o'zaro aloqalarining paydo bo'lishi, o'zgarishi yoki yo'qolishi natijasida moddiy va ideal ob'ektlar sifat holatining dinamik va tabiiy o'zgarishi sifatida tushunish mumkin.

Bizning fikrimizcha, savdo korxonasining rivojlanish strategiyasi — bu tashkilotning barcha quyi tizimlari va uning faoliyat turlarini samarali boshqarish orqali qattiq raqobat sharoitida ma'lum natijalarga erishishga, ya'ni rivojlantirishga, bozordagi o'rnini mustahkamlashga, mijozlarning ortib borayotgan ehtiyojlarini qondirishga va raqobatbardoshligini oshirishga qaratilgan chora-tadbirlar majmuidir.

Savdo korxonasini rivojlantirish strategiyasi uy xo'jaliklari va oilalarga zarur tovarlar bilan xizmat ko'rsatish, uning tijorat xususiyatini inobatga olgan holda butun korxona sifatida ayirboshlash jarayonini ta'minlash bilan bevosita bog'liq bo'lgan iqtisodiy tushuncha bilan chambarchas aloqador. Uning yakuniy maqsadi foyda olishdir. Binobarin, "savdo korxonasini rivojlantirish strategiyasi" tushunchasi mazmunan "savdo korxonasining iqtisodiy (tijorat) strategiyasi" tushunchasi bilan bir xil, chunki u tijorat faoliyati va savdo korxonasining operatsion jarayonlari bilan uyg'unlashgan. Savdo korxonalarini rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqib, rivojlanish strategiyasini ishlab chiqishning quyidagi bosqichlarini belgilash mumkin.

Bularga quyidagilar kiradi:

1. bozor tahlilini marketing tadqiqotlari va SWOT tahliliga asoslangan holda amalga oshirish;
2. ko'zlangan natijalarga erishish uchun savdo korxonasining maqsad va vazifalarini aniqlash;
3. savdo kompaniyasi uchun raqobatdosh ustunlikni ta'minlaydigan, raqobatchilar bilan solishtirganda korxona strategiyasi mezonlarini tanlash;
4. mijozlarning ortib borayotgan ehtiyojlarini qondirish, raqobatbardoshlikni oshirish va tovarlar bilan ta'minlashga qaratilgan rivojlanish strategiyasini ishlab chiqish;
5. korxonani rivojlantirish strategiyasini amalga oshirish, shu jumladan ishlab chiqilgan chora-tadbirlar majmuining samaradorligini ta'minlash;
6. ishlab chiqilgan rivojlanish strategiyasini amaldagi sharoitga ko'ra tuzatish;
7. strategiyani amalga oshirish natijalarini baholash, ya'ni iqtisodiy, ijtimoiy, texnik, texnologik, ekologik va boshqa samaralarni aniqlash.

Strategiyani ishlab chiqishning yuqoridagi bosqichlari direktiv xarakterga ega, chunki savdo korxonasini rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqish va amalga oshirish jarayonida bosqichlar sonining tanlovga qarab qisqarishi yoki kengayishi mumkin.

Iqtisodiyot fanida "strategiya tanlash" tushunchasi qo'llaniladi, u amalda amalga oshirishga tayyor bo'lgan ma'lum bir strategiyani qabul qilish bo'yicha yakuniy qaror sifatida talqin qilinadi. Strategik alternativalarini ko'rib chiqish va strategiyani tanlash menejmentning alohida e'tibor talab etadigan jarayonidir. Boshqa korxonalarning strategik rivojlanish tajribasini tahlil qilish ham muhim ahamiyatga ega. Savdo korxonasi faoliyatini boshqarish

strategiyasini tanlash muammoli bo'lib, aylanma sohada rejalar va strategiya turlarini yagona tizimda tushuntirib beruvchi amaliy yondashuv yetarli darajada shakllanmagan.

Savdo korxonasini rivojlantirish strategiyasi quyidagi faoliyat yo'nalishlarida amalga oshiriladi: muomala sohasi, marketing, moliya, kadrlar va innovatsiyalar. Biznes maqsadlariga erishish uchun bir nechta strategiya qo'llanishi mumkin. Har bir faoliyat sohasi o'z vazifalarini bajarishi bilan tavsiflanadi, shuning uchun ushbu funktsionallik funktsional strategiyalarni ishlab chiqishni talab qiladi. Strategiyalarning afzalliklari va kamchiliklari korxonaning rentabellik hamda tavakkalchilik ko'rsatkichlarining o'zgarish dinamikasi bilan baholanadi.

Quyidagi 1-jadval savdo korxonasini rivojlantirishning funktsional strategiyalari ko'rsatkichlarini taqdim etadi (1-jadval).

1-jadval. Savdo korxonasining rivojlanish strategiyasi ko'rsatkichlari¹

Savdo korxonalarini rivojlantirish strategiyasini shakllantiruvchi funktsional strategiyaning nomi	Savdo korxonasini rivojlantirish yo'nalishlari	“Muvaffaqiyatli” rivojlanish strategiyasi mezonlari
1. Aylanma doirasi (tovarlarni sotish)	1. Samaradorligini oshirishga qaratilgan savdo va texnologik jarayonlarni boshqarish 2. Yangi texnika va innovatsiyalarni, yangi turdagi tovarlarni joriy etish 3. Yangi mahsulotni kiritish	sotilgan mahsulotlar hajmi; mahsulot sifati; mahsulot assortimenti; Foyda
2. Moliya	1. Ishlab chiqarish rentabelligini oshirish. 2. Yangi mijozlarni jalb qilish orqali daromadni oshirish. 3. Etkazib beruvchilar bilan yaqin munosabatlar orqali daromad olish.	moliyaviy oqimlar (foyda, ijara va boshqalar); to'lov qobiliyati va likvidlik ko'rsatkichlari
3. Marketing	1. Mijozlar bilan ishlash: - samarali innovatsion kombinatsiya va raqobatbardosh ustunliklar paydo bo'ladi korxona «bozorda birinchi» yetakchiga aylandi; - yetakchilik va eng yaxshi xizmat bizga mijozlar rentabelligini oshirishga imkon beradi. 2. Innovatsion jarayonlarni amalga oshirish bozordagi mahsulotlar. raqobatbardoshligini ta'minlash 3. Reklama: - reklama faoliyatini rivojlantirish bozorda tovarlarni ilgari surish, korxona imidjini yaxshilash, xaridorlarni (xarajatlarni) jalb qilishni ta'minlaydi.	bozor ulushi; bozor o'sish sur'ati; sotilgan mahsulotlarning narxi
4. Kadrlarni tarbiyalash va tayyorlash	1. Barcha toifadagi ishchilarning malakasini oshirish. 2. Xodimlarning rotatsiyasi.	professional mutaxassislar ulushini oshirish; martaba o'sishi uchun sharoit yaratish
5. Innovatsiyalar	Innovatsiyalar va texnologiyalarni rivojlantirish	yangi texnologiyalar va yangi mahsulotlar ulushining o'sishi

Ushbu quyi tizimlardan “muvaffaqiyat” bog'liq bo'lgan umumiy mezonlar aniqlangan. Korxonani rivojlantirish strategiyasini amalga oshirish sotilgan mahsulot (tovar) hajmi, bozor ulushi (o'sish yoki o'sish sur'ati), raqobat kurashidagi moliyaviy barqarorlik va kelajakda savdo korxonasining rivojlanishiga asos bo'ladigan “boshlanish” ko'rsatkichlariga bog'liq. Strategiyani ishlab chiqish murakkab jarayon bo'lib, bozorning holati va rivojlanishini chuqur o'rganishni, shuningdek firmaning bozordagi mavqeini baholashni talab qiladi. Savdo korxonasini rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqish va amalga oshirishning kompleks metodologiyasi mavjud emasligi ushbu yo'nalishda mahalliy tadqiqotlarning kengayishiga imkon beradi. Bunga ishonch hosil qilish uchun quyidagi ko'rsatkichlarga e'tibor qaratamiz.

¹ Muallif ishlanmasi

Savdo sohasining umumiy ko'rsatkichlari. O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika agentligi ma'lumotlariga ko'ra, 2024-yil 1-noyabr holatiga ko'ra mamlakatda 566 818 ta yuridik shaxs faoliyat yuritmoqda. Ularning 26,1 foizi yoki 147,7 mingtasi savdo sohasiga to'g'ri keladi. Bu ko'rsatkich savdoning iqtisodiyotdagi yetakchi tarmoqlardan biri ekanini tasdiqlaydi. Sohaning YAIMdagi ulushi barqaror o'sib bormoqda — 2024-yilda savdo xizmatlari yalpi qo'shilgan qiymati 11,5 foizga o'sdi. Bu esa umumiy xizmatlar sohasi tarkibida savdoning muhim pozitsiyaga ega ekanini ko'rsatadi.

Yangi tashkil etilgan korxonalar va faollik darajasi. So'nggi yillarda xususiy sektor va kichik biznes uchun yaratilgan imkoniyatlar sabab yangi savdo tashkilotlarining soni keskin ortmoqda. 2024-yilning yanvar-oktyabr oylarida 70 978 ta yangi yuridik shaxs davlat ro'yxatidan o'tkazilgan bo'lib, ularning katta qismi savdo, umumiy ovqatlanish va xizmat ko'rsatish sohalariga to'g'ri keladi. Masalan, faqat Olmaliq shahrining o'zida 2024-yilda 509 ta savdo tashkiloti faoliyat yuritgan. Bu ko'rsatkich shahar miqyosida aholining o'sib borayotgan talabi hamda tovar va xizmatlar turlarining kengayib borayotganini aks ettiradi.

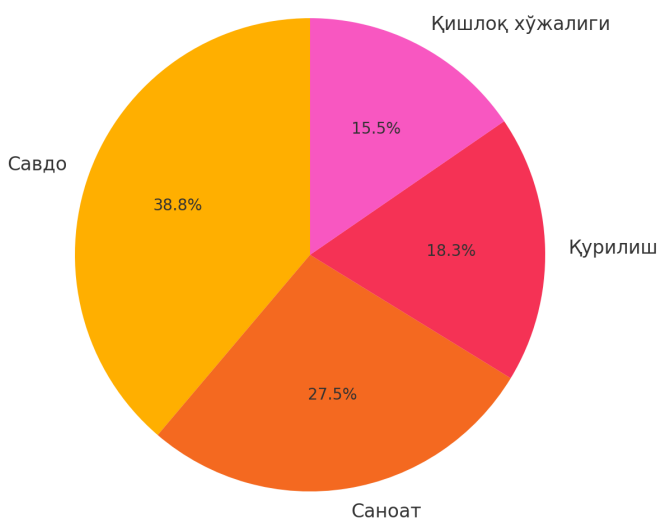
Tashqi savdo va eksport salohiyati. O'zbekiston Respublikasi 2024-yilda 198 mamlakat bilan savdo aloqalarini amalga oshirgan. Mamlakatning umumiy tashqi savdo aylanmasi 65,9 milliard dollarni tashkil etdi, shundan 26,95 milliard dollari eksport, 38,98 milliard dollari esa import hisoblanadi. Eng yirik savdo hamkorlari — Xitoy (18,9%), Rossiya (17,6%), Qozog'iston (6,5%), Turkiya va Janubiy Koreya. 2024-yilda eksportchi korxonalar soni 7756 taga yetdi, bu o'tgan yilga nisbatan 14 foiz ko'p.

Eksport strukturasi:

- meva-sabzavot mahsulotlari — 1,55 mlrd dollar (31,2% o'sish);
- to'qimachilik mahsulotlari — 3,3 mlrd dollar;
- avtomobil va ehtiyot qismlar — 900 mln dollar;
- qimmatbaho metallar va energiya resurslari ham eksport tarkibida muhim o'ringa ega.

Ushbu ko'rsatkichlar O'zbekistonda savdo tashkilotlarining rivojlanish jarayoni barqaror sur'atlarda davom etayotganini ko'rsatadi. Diagrammada ushbu sur'atlarning dinamikasi tasvirlangan (1-rasm).

Юридик шахслар соҳа бўйича тақсими (2024)

1-rasm. O'zbekistonda savdo tashkilotlarini barqaror sur'atlarda rivojlanish jarayoni²

Me'yoriy-huquqiy islohotlar va institutlar. Savdo faoliyatini qo'llab-quvvatlash va tartibga solish maqsadida 2024-yilda bir qancha islohotlar amalga oshirildi. Jumladan:

- O'zbekiston Savdoni rivojlantirish kompaniyasi tashkil etildi. Ushbu kompaniya eksportchilarni xalqaro bozorlarga chiqishda qo'llab-quvvatlaydi, mahsulotlarni sertifikatlash va brendlash jarayonlarida yordam beradi³.

- Savdo-sanoat palatasi tizimida 12 ta tarmoq va sanoat uyushmalari birlashtirildi. Bu tadbirkorlarning talab va muammolarini markazlashtirilgan tartibda hal qilish imkonini yaratadi.

- Eksportni qo'llab-quvvatlash jamg'armasi faoliyati kengaytirildi.

Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish savdo sohasida ham o'z aksini topmoqda. 2024-yilda "Egate" loyihasi orqali 37 ta mahalliy kompaniya Alibaba platformasida "Gold Supplier" maqomini oldi. Shuningdek, "Oson",

² Muallif ishlanmasi

³ <https://www.gazeta.uz/oz/2024/03/12/trade-development/>

“Zoodmall”, “Korzinka.uz” kabi ichki onlayn platforma va marketplace’lar savdo aylanmasini sezilarli darajada oshirmoqda.

Central Asia Retail Week 2024 forumida ishtirok etgan kompaniyalar logistika, sun’iy intellekt, geomarketing va omnikanalli savdo kabi zamonaviy usullarni joriy etish masalalarini muhokama qildi. Mazkur tadbirda 1500 dan ortiq ishtirokchi qatnashdi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro’yxati:

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O’zbekiston – maqsad va harakatlar maydoni. – T.: O’zbekiston, 2021. – 432 b.
2. Sayfiddinov M.H. Savdo tashkilotlarida boshqaruv samaradorligi. – Toshkent: Iqtisod, 2021.
3. Mahmudov Sh.F. Savdo va marketingda zamonaviy yondashuvlar. – Samarqand: SDU nashriyoti, 2022.
4. Ismailov J. Savdo korxonalarini boshqarishda innovatsion yondashuvlar. – Toshkent: Moliya, 2020.
5. Porter M. Competitive Strategy. – New York: Free Press, 1980.
6. Ansoff I. Corporate Strategy. – New York: McGraw-Hill, 1965.
7. Mintzberg H. The Rise and Fall of Strategic Planning. Harvard Business School Press, 1994.
8. Abdurahmanov Q.H. Iqtisodiyot nazariyasi. – Toshkent: O’zbekiston, 2010.
9. Savdo tashkilotlari to’g’risidagi ma’lumotlar bazasi. – www.chamber.uz
10. O’zbekiston Respublikasi Statistika agentligi ma’lumotlari. – <https://stat.uz>
11. Korzinka.uz savdo tashkiloti rasmiy sayti. – www.korzinka.uz

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
